

Kiem en koe

Albert Kuiper: 'Overbezetting is funest'

Er gaat al veel goed op het gebied van uiergezondheid, vindt Albert Kuiper. Toch zijn er nog wel verbeterpunten volgens de zoötechnisch deskundig medewerker. 'Bij een gemiddeld tankcelgetal van 200.000 zou bij de veehouder al een belletje moeten gaan rinkelen.'

Op het bureau ligt een aantal uitslagen van een melkcontrole keurig gerangschikt. Albert Kuiper, zoötechnisch deskundig medewerker van dierenartspraktijk Oosterwolde (Friesland), gebruikt ze voor de bedrijfsbegeleiding. 'Er wordt in de regel te veel naar het tankcelgetal gekeken en te weinig naar het celgetal van de individuele koe', start Kuiper

zijn verhaal. In opdracht van de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) zet Kuiper zich een kwart van zijn werktijd in voor veehouders in Noord-Nederland die te maken hebben met mastitisproblemen. 'Bij een celgetal van 200.000 moet er bij de veehouder al een belletje gaan rinkelen. Is het aantal attentiekoeien groter dan vijftien procent? Zijn de attentiekoeien oudmelkte dieren, koeien van hoge leeftijd of zijn het vaarzen? Hoeveel procent nieuwe gevallen is er? Voor veehouders is het op waarde schatten van het celgetalprobleem het grootste struikelblok.'

Gelukkelijk gaat er al heel veel goed op het gebied van uiergezondheid, vindt Kuiper, maar hij uit zich ook kritisch. 'Uit een GD-enquête blijkt dat veertig procent van de veehouders met één uierdoek meer dan acht koeien voorbehandelt. Ik vind dat je als veehouder op de hoogte dient te zijn van de risico's van de bacteriesoort.' Hij noemt als voorbeeld de *Staphylococcus aureus* bacterie. 'Dat de overdracht voornamelijk plaatsvindt tijdens het melken is toch een stukje basiskennis.'

Dat veehouders niet meteen het juiste middel weten om de bacterie in de koeien uier te lijf te gaan, vindt hij minder belangrijk. 'Dat kan prima in overleg met de dierenarts. Maar helaas is de praktijk nog wel eens anders. Nog geen vijftig procent van de veehouders laat jaarlijks een bacteriologisch onderzoek uitvoeren om te weten om welke mastitisvorm het gaat. Zonder deze gegevens wordt een juiste bestrijding wel erg moeilijk.'

Overbezetting taboe

Mastitis is een van de moeilijkste gezond-

Celgetalmeter

Binnen een minuut na het invoeren van een melkmonster verschijnt het celgetal op het scherm van de DeLaval Celgetalmeter DCC. Het apparaat betekent een investering van drieduizend euro en nog eens anderhalve euro per melkmonster. 'Daartegenover staat dat je veel selectiever en beter maatregelen kunt nemen tegen subklinische mastitis', stelt Anita Talens, productmanager van DeLaval. 'We merken dat veehouders de behandelingsstrategie aanpassen en bijvoorbeeld vóór het droogzetten alle kwartieren onderzoeken. Er komt meer en eerder informatie beschikbaar en dat komt de gezondheid en levensduur van de veestapel ten goede.'

heidsproblemen bij melkvee volgens Kuiper. 'Het is een factorenziekte, een samenspel tussen omgeving, kiem en koe. Wanneer uiergezondheid een stalprobleem is, zul je omgevingsfactoren moeten aanpakken.'

Kuiper ervaart dat uiergezondheid negatief wordt beïnvloed door de bezettingsgraad in de stal. 'Overbezetting is funest', is zijn stellige mening. 'Op het moment dat de diergezondheid onder druk staat, is optimalisatie van het diermilieu waarschijnlijk meer opbrengstverhogend op de lange termijn dan aankoop van quatum.'

Jaap van der Knaap

koegezondheid

special